

Київський національний університет театру, кіно і телебачення
імені І. К. Карпенка-Карого
Кафедра гуманітарних дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор
з наукової роботи

Ірина ЯН
Ірина ЯН

«*серпень*» 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІЛОСОФІЯ МИСТЕЦТВА

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти третій (освітньо-науковий)

спеціальність 021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво

освітньо-наукова програма Аудіовізуальне мистецтво та виробництво

(назва освітньої програми)

Київ – 2024

Розробник: **МИРОПОЛЬСЬКА Євгенія Валеріївна**, кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри гуманітарних дисциплін

Викладачі: **МИРОПОЛЬСЬКА Євгенія Валеріївна**, кандидат філософських наук, доцент

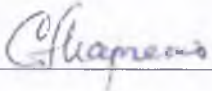
Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри гуманітарних дисциплін

Протокол від 30.08.2024 р., №1

Завідувач кафедри суспільних наук

_____ Олена Оніщенко

РПНД погоджено з гарантом освітньо-творчої програми

Доцент _____ Сергій Марченко
(підпис)

30_08_2024 р.

Пролонговано:

На 20__/20__ н.р.
Завідувач кафедри _____, протокол №__ від «__»__20__

На 20__/20__ н.р.
Завідувач кафедри _____, протокол №__ від «__»__20__

На 20__/20__ н.р.
Завідувач кафедри _____, протокол №__ від «__»__20__

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма навчання			
	денна		заочна	
Характеристика навчальної дисципліни	Обов'язкова			
Курс	1		1	
Семестр	1-й		1-й	
Кількість кредитів	3		3	
Загальний обсяг годин	90		90	
	лекційні			
	20		6	
	практичні			
	10		4	
	Семестійна робота			
	60		80	
Вид підсумкового контролю	іспит		іспит	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни (визначається через перелік компетентностей, здатності вирішувати певні завдання, які має продемонструвати студент після засвоєння навчальної дисципліни)

Метою навчальної дисципліни є формування у здобувачів здатностей:

- сприймати мистецтво як особливу форму культури;
- поглиблювати професійну підготовку на основі вже набутого мистецько-філософського фундаменту;
- реалізовувати у практичній діяльності філософсько-художні креативи осягнення світу, зберігаючи та примножуючи мистецькі і наукові цінності.

Завдання навчальної дисципліни (подаються у вигляді системи знань, умінь та отриманого досвіду із зазначенням певного рівня їх сформованості, що дозволяє визначити необхідний рівень оволодіння навчальним матеріалом та розробити засоби діагностики навчальних досягнень здобувачів).

Очікуванні результати навчання (РН) за дисципліною:

ПРН 1. Знати філософські аспекти пізнання закономірностей наукової і художньої творчості; основні тенденції розвитку історії мистецтва, наукову мистецтвознавчу термінологію в сфері аудіовізуального мистецтва та виробництва і вміти її доречно й коректно використовувати

ПРН 4. Вміти ефективно використовувати сучасну методологію наукового пізнання та новітні методи наукових досліджень, аналізувати наукові тексти інших дослідників, критично ставитися до власних досліджень, вносити необхідні корективи в ході наукової роботи.

ПРН 5. Вміти відобразити результати наукових досліджень у наукових статтях, матеріалах доповідей та тезах, опублікованих як у вітчизняних фахових виданнях, так і у виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз даних, професійно презентувати результати своїх досліджень на наукових конференціях, семінарах

ПРН 8. Розумітися на філософських аспектах пізнання закономірностей наукової і художньої творчості; основних тенденціях розвитку історії мистецтва, науковій мистецтвознавчій термінології у царині аудіовізуального мистецтва та виробництва.

ПРН 9. Вміти оцінювати досягнення художньої культури в історичному контексті, здійснювати аргументований критичний аналіз творів сценічного мистецтва, орієнтуватися у напрямках та концепціях сучасного художнього життя, у розвитку аудіовізуального мистецтва та виробництва, осмислювати тенденції сучасних культурно-мистецьких процесів.

ПРН 13. Дотримуватись норм професійної етики й академічної доброчесності у науковій діяльності та проведенні власного наукового дослідження.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п (с)	лаб	інд	с. р.		л	п	лаб	інд	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Введення в дисципліну. Теоретико-методологічні аспекти дослідження філософії мистецтва		2									-	-
Тема 2. Ритуали як основа психологічних уявлень та їхнє місце у контексті мистецтва стародавнього світу		2									-	-
Тема 3. Мікрокосмос і макрокосмос. Ідеальне та		2	2								-	-

матеріальне у структурі античного мистецтва.												
Тема 4. Проблема естетичного в філософії середніх віків		2									-	-
Тема 5. Від феномену естетичного до феномену психічного. Доба Відродження.		2	2								-	-
Тема 6. Філософська та мистецька класика у культурі Просвітництва		2	2									
Тема 7. Романтичні моделі філософії мистецтва		2						-	-	-	-	-
Тема 8. Феноменоологічний аналіз мистецтва.		2	2					-	-	-	-	-
Тема 9. Герменевтичний аналіз мистецтва		2						-	-	-	-	-
Тема 10. Психологія мистецтва і творчості.		2	2					-	-	-	-	-
Усього годин	90	20	10	-	-	60	-	-	-	-	-	-

4. Програма навчальної дисципліни

ТЕМА 1. Введення в дисципліну. Теоретико-методологічні аспекти дослідження філософії мистецтва:

1. Історико-філософській аналіз філософії мистецтва;
2. Культурологічний аналіз філософії мистецтва;
3. Філософія мистецтва в системі сучасного знання;
4. Основні етапи філософського розгляду сутності філософії мистецтва;
5. Взаємозв'язок і взаємодія філософії і мистецтва;

6. Філософія мистецтва як наукова дисципліна. Визначення предмета, завдань і функцій філософії мистецтва;
7. Просвітницька модель філософії мистецтва.

Основні поняття/ ключові слова: мистецтво, естетика, методологія, культурологічний підхід, інтерпретація, естетичний досвід, суб*ективність і об*ективність в мистецтві.

Рекомендована література

- Андрущенко Т. І. Феномен естетичного (філософсько-історичний аналіз). К.: Знання України, 2007 – 270 с.
- Адорно, Теодор. Теорія естетики / Пер.з нім. П. Таращук. - К.: Видавництво Соломії Павличко „Основи,, 2002.- 518 с
- Історія світової культури: Навч. посіб.- 2- е вид./ За ред. Л. Т. Левчук.- К.: Либідь, 2000.- 368с.
- Онищенко О. І. Художня творчість: проект неklasичної естетики. Видавництво ІКМУ, 2008 232 с.

ТЕМА 2. Ритуали як основа психологічних уявлень та їхнє місце у

1. Міфологічна психологія.
2. Ушанування мертвих і страх перед ними. Виникнення образу душі;
- 3 Уявлення про душу тілесну і духовну – *псюхе*. В. Вундт;
- 4.Метемпсихоз і метаморфоза в контексті стародавнього мистецтва;
- 5.Уявлення про душу від анімізму до героїзму;
6. Від несвідомої оргаістичної поведінки до усвідомлення Еросу як всесвітньої сили;
7. Міфологія – продукт несвідомої творчості народів.

Основні поняття/ ключові слова: ритуал, символізм, ініціація, душа, міфологія, ерос

Рекомендована література ,

- Андрущенко Т. І. Феномен естетичного (філософсько-історичний аналіз). К.: Знання України, 2007 – 270 с.
- Естетика: Підручник/ Л. Т. Левчук, В. І. Панченко, О. І. Онищенко, Д. Ю. Кучерюк ; За ред. Л. Т. Левчук., доп. і перероб.- К.: вища школа., 2005.- 431с.
- Крилова С. Краса людини: особистість, сім'я, суспільство (соціально - філософський аналіз): (монографія) / С. Крилова.-- Ніжин: Аспект - Поліграф, 2011.- 344с.

ТЕМА 3. Мікрокосмос і макрокосмос. Ідеальне та матеріальне у структурі античного мистецтва:

1. Розмисли та фантазії про схожість мікрокосму і макрокосму;
2. «Софокл - мудрець, а Еврипід мудріший, та наймудріший із усіх Сократ»;
3. Ерос і Душа;
4. Евристичні паралелі між мікрокосмом і макрокосмом;
5. Мистецтво і естетична діяльність.

Основні поняття/ ключові слова: мікрокосмос, макрокосмос, драма, трагедія, античне мистецтво, філософія Платона, естетика Арістотеля,

Рекомендована література

- Арістотель. Політика. / Пер. з давньогр. та передм. О. Кислюка. - К.: Основи, 2000 - 239 с.
- Арістотель. Метафізика. К.: Фоліо. 2020. - 304 с.
- Арістотель. Поетика. / пер. з старогрецької Б. Тена. Харків, «Фоліо», 2018.- 154 с.
- Арістотель. Нікомахова етика / Пер. Ставнюка. - К.: Аквілон - Плюс , 2002,- 480с.
- Адорно, Теодор. Теорія естетики / Пер.з нім. П. Тарашук. - К.: Видавництво Соломії Павличко „Основи,,», 2002.- 518 с.
- Арістофан. Хмари. / Пер. Тараса Франка. Під редакцією Івана Калиновича. Львів, 1918. Видання «Всесвітньої бібліотеки» номер 11/12 77с.
- Адо П'єр. Що таке антична філософія. /Пер.Сергій Йосипенко. Київ. Культурна Асоціація „Новий Акрополь,, , 2014, 427 с.

ТЕМА 4. Проблема естетичного в філософії середніх віків:

1. Символізм середньовічного світогляду і характер мистецького бачення;
2. Феноменологічний поворот у тлумачення зв'язку між мікрокосмом і макрокосмом;
3. Паростки культури християнського середньовіччя на руїнах античної греко-римської культури;
4. Сім вільних мистецтв;
5. Алегоричний коментар до вчення про створення людини та її душі. Філон Олександрійський;
6. Філософія лицарської культури;

7. Погляди Августина на мистецтво;
8. Символічні конкретно-чуттєві форми світовідчуття в контексті середньовічного карнавалу;
9. Психологія в межах суперечки між інтелектуалізмом і волюнтаризмом в контексті творчості Данте Аліг'єрі;
10. Художній підсумок середньовічної філософії і культури.

Основні поняття/ ключові слова: середньовічний світогляд, теоцентризм, сакральне мистецтво, духовна краса, готична архітектура, лицарська культура, алегорія, містика, іконографія.

Рекомендована література

- . Естетика: Підручник/ Л. Т. Левчук, В. І. Панченко, О. І. Онищенко, Д. Ю. Кучерюк ; За ред. Л. Т. Левчук., доп. і перероб.- К.: вища школа., 2005.- 431с.
- Баумейстер Андрій. Тома Аквінський: вступ до мислення. Бог, буття і пізнання. К.: Дух і літера, 2012.- 408с.
- Крилова С. Краса людини в життєвих практиках культури. Досвід соціальної та культурної метаантропології і андрогін - аналізу: монографія. Видання 2-е, перероблене і доповнене. - К.: КНТ, 2020.- 563с.
- . Баумейстер Андрій. Біля джерел мислення і буття. Вибрані філософські етюди. К.: Дух і літера, 2012.- 480с.

ТЕМА 5. Від феномену естетичного до феномену психічного. Доба Відродження:

1. «Фаустівська душа» як засада психології мотиваційного періоду;
2. Образ ренесансної людини;
3. Феномен маньєризму;
4. Титанізм як принцип ренесансної культури;
5. Принцип єдності та боротьби протилежностей у визначенні психічного. Мистецькі прояви феномену психічного.
6. Ренесансові акценти у філософських вченнях і мистецької практики провідних світових культур;
7. Ренесансова психологія творчості.

Основні поняття/ ключові слова: «фаустівська душа», гуманізм, антропоцентризм, пропорції і симетрія, сакральне і світське мистецтво, перспектива в живописі, роль художника як творця.

Рекомендована література

- Андрущенко Т. І. Феномен естетичного (філософсько-історичний аналіз).
К.: Знання України, 2007 – 270 с.
- Естетика: Підручник/ Л. Т. Левчук, В. І. Панченко, О. І. Онищенко,
Д. Ю. Кучерюк ; За ред. Л. Т. Левчук., доп .і перероб.- К.: вища школа., 2005.-
431с.
- Історія світової культури: Навч.посіб.- 2- е вид./ За ред. Л. Т.Левчук.- К.: Либідь,
2000.- 368с.

ТЕМА 6. Філософська та мистецька класика у культурі Просвітництва:

1. Феномен естетичного у Просвітництві;
2. І. Кант: від метафізики краси до аналітики смаку;
3. Ф.Шиллер: естетика як результат виховання в людині мистецтва творити
4. Специфіка романтичного світогляду.

Основні поняття/ ключові слова: естетика Просвітництва, класицизм, ідея прогресу, судження про красу, романтичний світогляд, естетика театру, наука і мистецтво.

Рекомендована література)

- Андрущенко Т. І. Феномен естетичного (філософсько-історичний аналіз).
К.: Знання України, 2007 – 270 с.
- Андрущенко Т. І. Два плани існування естетичного та художнє осмислення «єдиного» / Т.І Андрущенко // Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць. - 2011. - номер 43. С. 243- 249.
- Андрущенко В. Характер і гармонія національних і загальнолюдських цінностей / В. Андрущенко, Ю. Руденко // Освіта.- 2008. - 3 - 10 грудня - номер 47/48-С.6- 7.
- Естетика: Підручник/ Л. Т. Левчук, В. І. Панченко, О. І. Онищенко,
Д. Ю. Кучерюк ; За ред. Л. Т. Левчук., доп .і перероб.- К.: вища школа.,
2005.- 431с.

ТЕМА 7. Романтичні моделі філософії мистецтва:

1. Естетичний діапазон пошуків німецьких романтиків: ранній романтизм в пошуках музики;
2. Легенда про Рафаеля В.-Г. Вакенродера як варіант міфу про божественне натхнення художника;
3. Фр. Шлегель: критичне ставлення до сучасної йому культури, образ і приклад майбутньої естетичної культури, принцип романтичної іронії як універсальний метод мистецтва;
4. «Формули» романтичного творчості Новаліса;

5. Виявлення символічної сутності культури в герменевтиці.
Ф. Шлейермахер;
6. Ідея конструювання в філософії мистецтва Ф. Шеллінга.

Основні поняття/ ключові слова: романтизм, суб*ективізм, геній і натхнення, міф і символ, мистецтво як абсолют, природа і мистецтво.

Рекомендована література

- . Андрущенко Т. І. Два плани існування естетичного та художнє осмислення «єдиного» / Т.І Андрущенко // Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць. - 2011. - номер 43. С. 243- 249.
- Баумейстер Андрій. Біля джерел мислення і буття. Вибрані філософські етюди. К.: Дух і літера, 2012.- 480с.
- . Гомілко О. Метафізика тілесності: концепт тіла у філософському дискурсі/ О. Гомілко.- К., : Наук. думка, 2001.- 340с.
- Кебуладзе В. Феноменологія досвіду. К.: Дух і літера, 2021 .- 280с.

ТЕМА 8. Феноменологічний аналіз мистецтва:

1. Естетична концепція Р. Інгардена: кантіанська традиція в аналізі мистецтва, дослідження багатшарової структури літературного твору, поширення підходу до літературного твору як багатшарового утворення на інші види мистецтва;
2. Естетика Н. Гартмана: феноменологічний аналіз структури твору мистецтва, особливостей художньої форми і естетичного сприйняття;
3. Естетична теорія М. Дюффрена: джерела, сутність і призначення мистецтва і естетичного досвіду, особливості естетичного об'єкта, структура естетичного сприйняття, проблеми художника і художньої творчості;
4. Екзистенціальна феноменологія М. Мерло-Понті: мистецтво як аналог справжньої філософії, взаємовідносини літератури і філософії, філософії та мистецтва кіно;
5. Художня література і живопис - види мистецтва, найбільш відповідні феноменологічному освоєнню світу;
6. Основні орієнтири пояснення характеру і специфіки творчості П. Сезанна.

Основні поняття/ ключові слова: естетичний досвід, феноменологія мистецтва, мистецький феномен, переживання краси, суб*ект і об*ект, інтенціональність

Рекомендована література.

Естетика: Підручник/ Л. Т. Левчук, В. І. Панченко, О. І. Онищенко,

Д. Ю. Кучерюк ; За ред. Л. Т. Левчук., доп .і перероб.- К.: вища школа., 2005.- 431с.

Малахов В. Етика: Курс лекцій/В. Малахов.- К.: Либідь, 1996. 304 с.

Левчук Л. Т. Психоаналіз: історія, теорія, мистецька практика / Л. Т. Левчук. - К.: Либідь, 2002. 255 с.

Онищенко О. І. Художня творчість: проект некласичної естетики. Видавництво ІКМУ, 2008 232с.

ТЕМА 9. Герменевтичний аналіз мистецтва:

1. Герменевтика і мистецтво в спадщині Х.-Г. Гадамера: текст як первинна даність гуманітарного свідомості;
2. Унікальність тексту і його тлумачення, попереднє читання тексту;
3. Ставлення до забобонів; тенденція обґрунтування герменевтичної теорії на матеріалі мистецтва;
4. Розуміння як спосіб буття художнього твору;
5. Гра як основа буття твору мистецтва.
6. П. Рікер: структуралізм в опису Рікера - історичні корені, поняття, межі використання;
7. Психоаналіз в опису Рікера - проблема несвідомого, місце в контексті сучасної культури, значення психоаналітичної інтерпретації мистецтва і її межі;
8. Теорія метафори.

Основні поняття/ ключові слова: герменевтика, інтерпретація, естетичний досвід, трансцендентний смисл, гра, символіка образів.

Рекомендована література

Гадамер Г.Г. Істина і метод. Том 1: Герменевтика 1: Основи філос. герменевтики. Ганс- Георг - Гадамер (пер. Олександр Мокровольський) К.: Філософська думка, 200,- 309с.

Естетика: Підручник/ Л. Т. Левчук, В. І. Панченко, О. І. Онищенко, Д. Ю. Кучерюк ; За ред. Л. Т. Левчук., доп .і перероб.- К.: вища школа., 2005. 431 с.

Крилова С. Краса людини: особистість, сім'я, суспільство (соціально - філософський аналіз): (монографія) / С. Крилова.-- Ніжин: Аспект - Поліграф, 2011. 344 с.

Левчук Л. Т. Психоаналіз: історія, теорія, мистецька практика / Л. Т. Левчук. - К.: Либідь, 2002. 255 с.

Оніщенко О.І. Письменники як дослідники: потенціал теоретичних ідей (О. Уайльд, Т. Манн, А. Франс, І. Франко, С. Цвейг): монографія, К.: Ін-т культурології НАМ України, 2011. 272 с.

ТЕМА 10. Психологія мистецтва і творчості:

1. Філософія і психологія художньої творчості. Раціональне та інтуїтивне в творчому процесі;
2. Психологічні характеристики особистості художника і їх відображення у творчості;
3. Проблема таланту і стрес;
4. Психологічний і психоаналітичний підходи художньої творчості;
5. Психодраматичний (емпіричний) підхід художньої творчості;
6. Маніпулятивний підхід художньої творчості;
7. Діалектико-матеріалістичний підхід художньої творчості;
8. Постмодерністський підхід художньої творчості;
9. Принцип всемогутності і феномен марнославства в художній творчості;
10. Архетипний підхід художньої творчості;
11. Духовно-смысловий підхід художньої творчості;
12. Магія як підхід художньої творчості;
13. Психологія комічного;
14. Психологія уяви;
15. Проблема таланту в художній творчості.

Основні поняття/ ключові слова: психоаналіз, теорія несвідомого, сновідіння і символи, міфи і архетипи, психіка творця, психологічний підхід до мистецтва, теорія сублімації, психологічна динаміка творчого процесу

Рекомендована література

- Андрущенко Т. І. Феномен естетичного (філософсько-історичний аналіз). К.: Знання України, 2007. 270 с.
- Бичко І. В. Пізнання і свобода: спроба екзистенційного аналізу // Творче, практичне і критичне мислення. Житомир, 1997. С. 111.
- Баумейстер Андрій. Тома Аквінський: вступ до мислення. Бог, буття і пізнання. К.: Дух і літера, 2012. 408 с.
- Бубер Мартін. Я і Ти. Шлях людини за хасидським вченням. Пер.з нім. - К.: Дух і літера, 2012. 272 с.
- Левчук Л. Т. Психоаналіз: історія, теорія, мистецька практика / Л. Т. Левчук. - К.: Либідь, 2002.- 255с.
- Оніщенко О.І. Письменники як дослідники: потенціал теоретичних ідей (О. Уайльд, Т. Манн, А. Франс, І. Франко, С. Цвейг): монографія, К.: Ін-т культурології НАМ України, 2011. 272 с.
- Онищенко О. І. Художня творчість: проект неklasичної естетики. Видавництво ІКМУ 2008 232 с.

5.Методи навчання

Бесіда, пояснення, розповідь, лекція, лекція-огляд, практична робота, ігрові методи, інтерактивні тощо.

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (денна)	Кількість годин (заочна)
1	Кантівський аналіз здатності до створення зразкового твору мистецтва	2	-
2	Специфіка інтересу І. Канта до питань теорії мистецтва	1,5	-
3	Критика смаку і естетична критеріологія І. Канта	1,5	-
4	Прочитання Канта в застосуванні його міркувань до сфери кінематографа	1,5	-
5	Співвідношення естетичних навчань Канта і Гегеля (пункти згоди і наступності, протистояння і полеміки)	1,5	-
6	Гегелівський аналіз процесу розкладання романтичної форми мистецтва (причини, тенденції, прогнози)	2	-
7	Чи здолає логіка розвитку мистецтва ХХ століття ідею Г. Гегеля про смерть мистецтва?	1,5	-
8	Романтична концепція музики (від Е.Т.А. Гофмана до А. Шопенгауера)	1,5	-
9	Ідеї А. Шопенгауера в теорії музичної драми і композиторської практиці Р. Вагнера	1,5	-
10	Концепція генія А. Шопенгауера і теорія життєвого пориву А. Бергсона	1,5	-
11	Вплив художньої філософії А. Шопенгауера на творчість Т. Манна	1,5	-
12	Призначення мистецтва в естетиці Н. Гартмана	1,5	-
13	Проблема естетичного об'єкта в теорії М. Дюфрені	1,5	-
14	Уява як філософсько-естетична проблема в теорії Ж.-П. Сартра	2	-
15	Застосування методу екзистенціального психоаналізу Ж.-П. Сартра в біографічному дослідженні про Бодлера (або Жене, або Флобера)	1,5	-
16	Сором в інтерпретації Ж.-П. Сартра і Е. Левінас	1,5	-
17	Критичний коментар Ж. Батая	1,5	-
18	Основні положення теорії «заангажованою» літератури Ж.-П. Сартра	1,5	-
19	«Театр ситуацій» Ж.-П. Сартра як форма «заангажованого» мистецтва	2	-
20	Автобіографізм в літературі, філософії і політиці Ж.-П. Сартра	2	-
21	М. Хайдеггер про сутність художнього твору	2	-
22	Чому М. Хайдеггер бачив у творчості Ф. Гельдерліна виразистоти поезії?	1,5	-

23	Досвід феноменологічного тлумачення М. Мерло-Понті творчості П.Сезанна	2	-
24	Колір і вираз внутрішнього часу в творчості В. Ван-Гога	1,5	-
25	Х.-Г. Гадамер про ігровий природі художнього твору	1,5	-
26	Х.-Г. Гадамер: чому поняття гри допомагає зрозуміти спосіб буття твору мистецтва?	1,5	-
27	Х.-Г. Гадамер про роль культурних традицій в тлумаченні художнього тексту	2	-
28	Теорія метафори П. Рікера	1,5	-
29	П. Рікер про значення психоаналітичної інтерпретації твору мистецтва і її меж	1,5	-
30	Пізнавальні можливості «епістемі» М. Фуко для дослідження мистецтва	2	-
31	Якою повинна бути структуральна людина (по Р. Барту)	1,5	-
32	Ж. Дельоз: випробування на художньому матеріалі основних понять філософії	1,5	-
33	Ж. Дерріда про феномен примарності кіно	1,5	-
			-
	Разом	60	-

Критерії оцінювання самостійної роботи:

Критерії оцінювання	Кількість балів
Вміння розкрити, проаналізувати, продемонструвати бачення проблем, що визначають зміст самостійної роботи	0-5

7. Форми проведення контролю та критерії оцінювання.

Поточний контроль:

Завданням поточного контролю є перевірка розуміння певного матеріалу, вироблення навичок самостійного опрацювання текстів, здатності їхнього осмислення та вміння представити знання матеріалу публічно та письмово. Поточний контроль проводиться за допомогою експрес-опитування

Відповіді на семінарських заняттях - 1-5 балів;

Самостійна письмова робота (есе) – 1-5 балів;

Доповнення на семінарському занятті - 4 бали.

Критерії оцінювання при поточному контролі

Критерії оцінювання	Кільк. балів
Завданням поточного контролю є перевірка розуміння певного матеріалу, вироблення навичок самостійного опрацювання текстів, здатності їхнього осмислення та вміння представити знання матеріалу публічно та письмово.	0-5

Підсумковий контроль

Підсумковий контроль полягає в перевірці розуміння аспірантами програмного матеріалу в цілому.

Екзамен – 40 балів.

Загальна оцінка за курс визначається за формулою: 60 балів за поточний контроль + 40 балів за екзамен.

Орієнтовний перелік питань при підсумковому оцінюванні:

1. Історико-філософський аналіз філософії мистецтва.
2. Основні етапи філософського розгляду сутності філософії мистецтва.
3. Філософія мистецтва як наукова дисципліна. Визначення предмета, завдань і функцій філософії мистецтва.
4. Уявлення про душу від анімізму до героїзму.
5. Міфологія – продукт несвідомої творчості народів.
6. Розмисли та фантазії про схожість мікрокосму і макрокосму.
7. Мистецтво і естетична діяльність.
8. Символізм середньовічного світогляду і характер мистецького бачення.
9. Сім вільних мистецтв.
10. Філософія лицарської культури.
11. Погляди Августина на мистецтво.
12. Художній підсумок середньовічної філософії і культури.
13. Образ ренесансної людини.
14. Ренесансова психологія творчості.
15. Феномен естетичного у Просвітництві.
16. Специфіка романтичного світогляду.
17. «Формули» романтичного творчості Новаліса.
18. Ідея конструювання в філософії мистецтва Ф. Шеллінга.
19. Екзистенціальна феноменологія М. Мерло-Понті: мистецтво як аналог справжньої філософії, взаємовідносини літератури і філософії, філософії та мистецтва кіно.
20. Розуміння як спосіб буття художнього твору.
21. Гра як основа буття твору мистецтва.
22. Теорія метафори.
23. Філософія і психологія художньої творчості. Раціональне та інтуїтивне в творчому процесі
24. Постмодерністський підхід художньої творчості.
25. Психологія уяви.
26. Проблема таланту в художній творчості.

**12. Розподіл балів, які отримують студенти
(Усього – 100 балів)**

Поточне тестування та самостійна робота																Підсумковий контроль (екзамен)	Сума
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9	T 10	T 11	T 12	T 13	T 14	T 15	T 16		
3	3	5	4	5	3	3	3	3	4	3	3	4	5	4	5	40	100

Шкала відповідності оцінок

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Значення оцінки	Рівень компетентності
90 – 100	A	відмінно - відмінний рівень знань в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками	Високий (творчий)
82-89	B	Дуже добре – достатньо високий рівень знань в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих помилок	Достатній (конструктивно-варіативний)
74-81	C	Добре – в цілому добрий рівень знань з незначною кількістю помилок	
64-73	D	Задовільно – посередній рівень знань з незначною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання	Середній (репродуктивний)
60-63	E	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань	
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань з можливістю повторного перекладання за умови належного самостійного доопрацювання	Низький (рецептивно-продуктивний)
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань, що вимагає повторного вивчення дисципліни	

9. Рекомендована література

Базова

1. Андрущенко Т. І. Феномен естетичного (філософсько-історичний аналіз). К.: Знання України, 2007. 270 с.
2. Арістотель. Політика. / Пер. з давньогр. та передм. О. Кислюка. - К.: Основи, 2000 - 239 с.
3. Арістотель. Метафізика. К.: Фоліо. 2020. - 304 с.
4. Арістотель. Поетика. / пер. з старогрецької Б. Тена. Харків, «Фоліо», 2018. 154 с.
5. Арістотель. Нікомахова етика / Пер. Ставнюка. - К.: Аквілон - Плюс 2002,- 480с.
6. Адорно, Теодор. Теорія естетики / Пер.з нім. П. Тарашук. - К.: Видавництво Соломії Павличко „Основи„, 2002. 518 с.
7. Арістофан. Хмари. / Пер. Тараса Франка. Під редакцією Івана Калиновича. Львів, 1918. Видання «Всесвітньої бібліотеки» номер 11/12. 77 с.
8. Адо П'єр. Що таке антична філософія. /Пер.Сергій Йосипенко. Київ. Культурна Асоціація „Новий Акрополь„, 2014, 427 с.
9. Барт Ролан. Фрагменти мови закоханого. / Переклад Марти Філь. // Незалежний культурологічний журнал, «І», Львів.2006- 283с.
10. Бергсон Анрі. Творча еволюція. (Пер .Романа Осадчука). Видавництво Жупанського. 2011, - 318с.
11. Бичко І. В. Розвиток сучасної світової філософії // Історія філософії. Підручник. / За ред. В.І. Ярошовця. - К., 2008 .- Т.2.
12. Бичко І. В. Пізнання і свобода: спроба екзистенційного аналізу // Творче, практичне і критичне мислення. - Житомир, 1997. С. 111.
13. Баумейстер Андрій. Тома Аквінський: вступ до мислення. Бог, буття і пізнання. К.: Дух і літера, 2012.- 408с.
14. Бубер Мартін. Я і Ти. Шлях людини за хасидським вченням. Пер.з нім. - К.: Дух і літера, 2012. 272с.
15. Горський В. Історія української філософії: Курс лекцій / В. Горський.- К.: Наукова думка,1997. 286 с.
16. Гадамер Г.Г. Істина і метод. Том 1: Герменевтика 1: Основи філос. герменевтики. Ганс- Георг - Гадамер (пер. Олександр Мокровольський) К.: Філософська думка, 200,- 309с.
17. Історія світової культури: Навч.посіб.- 2- е вид./ За ред. Л. Т.Левчук.- К.: Либідь, 2000.- 368с.
18. Естетика: Підручник/ Л. Т. Левчук, В. І. Панченко, О. І. Онищенко, Д. Ю. Кучерюк ; За ред. Л. Т. Левчук., доп. і перероб.- К.: вища школа., 2005. 431 с.
19. Камю А. Вибрані твори в трьох томах.- Харків: Фоліо.
20. Кант І. Критика сили судження. К.: Темпора, 2022, 588 с.
21. Крилова С. Краса людини в життєвих практиках культури. Досвід соціальної та культурної метаантропології і андрогін - аналізу: монографія. Видання 2-е, перероблене і доповнене. - К.: КНТ, 2020.- 563 с.

22. Кримський С. Б. Запити філософських смислів /С. Б. Кримський.- К.: Парапан, 2003. 240 с.
23. Левчук Л. Т. , Онищенко О. І. та ін. Естетика: Підручник/ За заг. ред. Л. Т. Левчук. К.: Вища школа, 2005. 431 с.
24. Левчук Л. Т. Психоданаліз: історія, теорія, мистецька практика / Л. Т. Левчук. К.: Либідь, 2002.- 255с.
25. Лютий Т.В. Культура принад і спротиву/ Тарас Лютий Темпора. 2020. 240 с.
26. Малахов В. Етика: Курс лекцій/В. Малахов.- К.: Либідь, 1996. 304 с.
27. Малахов В. Право бути собою. - К.: Дух і Літера, 2008.- 336 с.
28. Онiщенко О.І. Письменники як дослідники: потенціал теоретичних ідей (О. Уайльд, Т. Манн, А. Франс, І. Франко, С. Цвейг): монографія, К.: Ін-т культурології НАМ України, 2011.272 с.
29. Онiщенко О. І. Художня творчість: проект некласичної естетики. Видавництво ІКМУ, 2008, 232 с.
30. Юнг К. Г. Архетипи і колективне несвідоме. / Переклала з німецької Катерина Котюк; наук.редактор українського видання Олег Фешовець. 2-ге опрац.вид. Львів: Видавництво „ АСТРОЛЯБІЯ", 2018. 608 с.

Допоміжна

1. Андрущенко Т. І. Два плани існування естетичного та художнього осмислення «єдиного» / Т.І Андрущенко // Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць. 2011. № 43. С. 243-249.
2. Андрущенко В. Характер і гармонія національних і загальнолюдських цінностей / В. Андрущенко, Ю. Руденко // Освіта.- 2008. - 3 - 10 грудня - номер 47/48. С.6-7.
3. Абеляр. Історія моїх страждань. Листування Абеяра й Елоїзи. / Пер. Ростислав Паранько. Львів. «Літопис», 2004, 136 с.
4. Актуальні філософські та культурологічні проблеми сучасності // Альманах. Збірник наукових праць. Випуск 16. Київ,2005. Видавничий центр КНЛУ. 268 с.
5. Апель К.- О. Дискурс і відповідальність: проблема переходу до постконвенційної моралі. К.-О. Апель; (пер.з нім. В. Купліна). К.: Дух і літера, 2009. 430 с.
6. Баумейстер Андрій. Біля джерел мислення і буття. Вибрані філософські етюди. К.: Дух і літера, 2012. 480 с.
7. Берн Ерік. Вступ до психіатрії та психоданалізу. Просто про складне. Клуб сімейного дозвілля. Україна. 2020. 416 с.
8. Бичко А. Класична доба української філософії / А. Бичко// Філософія: Курс лекцій.- К.: Либідь, 1994. 576 с.
9. Бичко І. В. Людина і доля. - Польща, Олштин. 1996 . 200 с.
10. Бабушка Л.Д. Краса як абсолютна цінність: історико - естетичний аналіз: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філос. наук: спец.

09.00.080, «Естетика», / Л.Д. Бабушка. К., 2003. 16 с.

11. Бовсунівська Т. В. Феномен українського романтизму: посібник для вузу з теорії українського романтизму / Т. В. Бовсунівська. К.: Київський інститут, «Слов'янський ун-т», 1997. Ч.2 : Ейдетика.- К.:, 1998. 109 с.

12. Гомілко О. Метафізика тілесності: концепт тіла у філософському дискурсі/ О. Гомілко.- К., : Наук. думка, 2001. 340 с.

13. Кебуладзе В. Феноменологія досвіду. К.: Дух і літера, 2021 .- 280с.

14. Клочовський Ян. А. Філософія діалогу. (Пер. з польської Катерини Рассудіної) - К.: ДУХ І ЛІТЕРА. 2013. 244 с.

15. Крилова С. Краса людини: особистість, сім'я, суспільство (соціально - філософський аналіз): (монографія) / С. Крилова.-- Ніжин: Аспект - Поліграф, 2011. 344 с.

16. Лютий Т.В. Ніщє. Самоперевернення. / Тарас Лютий. Темпора.2016. 195 с.

17. Малахов В.А. Цінність як категорія культури/В. А. Малахов //Філософська думка.-К., 1982. № 5. С.34-42.

18. Миропольська Є.В. Естетичні засади «філософії абсурду» в мистецьких практиках 20 століття»: монографія. Київ: Видавництво Ліра - К, 2019.156 с.

15. Інформаційні ресурси

1.Бодрійяр Жан . Прозорість зла. (Електронний ресурс) Жан Бодрійяр.- Режим доступу: <http://uadoc.zavantag.com/text/33388/index-1.html>

2. 23.Бодрійяр Жан. Символічний обмін і смерть. (Електронний ресурс). Жан Бодрійяр. - Режим доступу: <http://uadoc.zavantag.com/text//31143/index-1.html>

3. Гегель Г.В.Ф. " Феноменологія духу". (Електронний ресурс) - Режим доступу:javalibre.com.ua/java-book/book/230.

